

Διεθνής Εταιρεία Φίλων
Νίκου Καζαντζάκη
SYNTHESIS
Ενημερωτικό Δελτίο

№ 24

www.amis-kazantzaki.gr

Δεκέμβριος 2010

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Έχουν περάσει 22 χρόνια και είμαστε πάντα αισιόδοξοι!

Στις 14 Δεκεμβρίου 1988 ιδρύθηκε στο Πανεπιστήμιο της Γενεύης (Ελβετία), με πρωτοβουλία και παρουσία της Ελένης Καζαντζάκη και του Γιώργου Ανεμογιάννη, η διεθνής πολιτιστική Εταιρεία μας. Τι απόσταση έχουμε διανύσει! Πόση δουλειά προσφέρθηκε εθελοντικά από μέλη και συμπαθούντες, από εκπαιδευτικούς, από ελληνικές και γαλλικές αρχές και φορείς, στις πέντε ηπείρους! Τους συγχαίρουμε και τους ευχαριστούμε όλους! Η υποδοχή που μας επιφύλαξαν όλα αυτά τα χρόνια ήταν ευγενική στην αρχή και αργότερα πολύ φιλική. Όλοι οι συνομιλητές μας είχαν την ευκαιρία να βεβαιωθούν ότι, παρά την έλλειψη βιβλίων και οικονομικής στήριξης και παρά την κρίση, ο στόχος μας ήταν απλός: να παρουσιάσουμε τη ζωή και το έργο του Νίκου Καζαντζάκη (γιατί συχνή ήταν η διαπίστωση ότι επικρατούσε άγνοια ή παραγνώριση αυτού του έργου, για να μη μιλήσουμε ακόμα και για κακοήθεια απέναντί του), ενθαρρύνοντας τις έρευνες σε σχολεία και πανεπιστήμια και διοργανώνοντας δημόσιες συναντήσεις και συνέδρια, μουσικοποιητικές βραδιές, ταξίδια, λογοτεχνικούς διαγωνισμούς. Μας εμπνύχωνε και μας εμπνύχωνε πάντα η πεποίθηση ότι ο μεγάλος Κρητικός εξακολουθεί να είναι ένας συγγραφέας βαθυστόχαστος και επικαιρός, που φέρνει ένα μεγάλο μήνυμα ανθρωπισμού και πνευματικότητας. Για την αγάπη και τη συνέπεια με την οποία υπηρετήσαμε όλα αυτά τα χρόνια το στόχο μας, αξίζει να θυμηθούμε κάτι που αναφέρει ο μεγάλος Αμερικανός ποιητής Ezra Pound (1885-1972) στα περίφημα *Cantos* του: *Ο,τι αγαπάς πολύ είναι η μόνη σου κληρονομιά / ό,τι αγαπάς πολύ δε θα στο κλέψει κανείς!*

ΕΠΙΚΑΙΡΑ

Ένα μεγάλο ευχαριστώ!

Ευχαριστούμε όλους εκείνους που εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για τη νέα παρουσίαση του *Synthesis*. Με τη βοήθειά σας, θα γίνουν και νέες βελτιώσεις.

Εθνική Επιτροπή για το έργο του Νίκου Καζαντζάκη

Η δημοσίευση στο προηγούμενο τεύχος του *Synthesis* του καταλόγου των μελών της Επιτροπής αυτής προκάλεσε μεγάλο ενδιαφέρον και έδωσε νέες ελπίδες. Είναι κοινή η διαπίστωση ότι οι προσωπικότητες που την απαρτίζουν είναι υψηλού επιπέδου και αποτελούν εγγύηση για τη σοβαρότητα του εγχειρήματος. Με σύμφωνη γνώμη του Γραφείου του Πρωθυπουργού, απευθυνθήκαμε με επιστολή μας στο Ιστορικό Μουσείο Κρήτης και στο Μουσείο Νίκου Καζαντζάκη (στις 20 Αυγούστου 2010), καθώς και στον κάτοχο των πνευματικών δικαιωμάτων κ. Πάτροκλο Σταύρου (στις 27 Σεπτεμβρίου 2010). Οι υπεύθυνοι των Μουσείων αποδέχτηκαν θετικά τη συγκρότηση της Επιτροπής. Αντίθετα, περιμένουμε ακόμα την απάντηση του θετού υιού της Ελένης Καζαντζάκη. Αν ενδιαφέρεται για την έκδοση, τη διακίνηση και τη μετάφραση του έργου του μεγάλου Κρητικού, δεν θα πρέπει λογικά να αρνηθεί τη συνεργασία του με την Επιτροπή.

Χρηματοδότηση

Υπενθυμίζουμε στους αναγνώστες μας ότι τα κύρια έσοδα της Εταιρείας (ΔΕΦΝΚ) προέρχονται από τις συνδρομές των μελών της, τις οποίες εισπράττουν και διαχειρίζονται αποκλειστικά και μόνο τα Τμήματα και όχι η Συντονιστική Επιτροπή. Μερικά Τμήματα αποστέλλουν στη Συντονιστική Επιτροπή ένα τμήμα των συνδρομών που αντιστοιχεί για την εκτύπωση και αποστολή των δημοσιευμάτων της Εταιρείας, *Le Regard crétois* και *Synthesis*. Μία άλλη πηγή εσόδων είναι οι δωρεές, τις οποίες αναφέρουμε πάντα στο *Synthesis*. Δεν χρησιμοποιούνται σε

καμιά περίπτωση για τα ταξίδια των μελών. Σημειώνουμε σχετικά ότι οι υπεύθυνοι της Εταιρείας που έχουν τη δυνατότητα πληρώνουν μόνοι τους - από την ίδρυση της Εταιρείας - τα έξοδα ταξιδιού και διαμονής. Αναφερόμαστε συγκεκριμένα στον Γεώργιο Στασινάκη, την Κλεοπάτρα Πρίφτη και την Αθηνά Βουγιούκα.

ΑΤΖΕΝΤΑ

Ιανουάριος-Ιούνιος 2011

Αίγυπτος, 12 και 15 Φεβρουαρίου. **Αιθιοπία**, 13 και 14 Απριλίου. **Αυστραλία**, 9 και 20 Φεβρουαρίου, Ιούνιος. **Γαλλία**, 8 Φεβρουαρίου. **Γερμανία**, Μάρτιος. **Ελβετία**, 2 Φεβρουαρίου. **Ελλάδα**, 16, 19, 21, 26 και 28 Ιανουαρίου. **Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής**, Φεβρουάριος. **Καναδάς**, Ιανουάριος. **Κροατία**, Μάιος. **Κύπρος**, Μάιος. **Λίβανος**, 18 Μαρτίου. **Λιβύη**, 16 και 17 Φεβρουαρίου. **Νότιος Αφρική**, 4, 6, 7 και 10 Απριλίου. **Ουγγαρία**, 8 Μαρτίου. **Ουκρανία**, Ιούνιος. **Παλαιστίνη**, Φεβρουάριος. **Ρουμανία**, 20 και 21 Μαΐου. **Σλοβενία**, Μάιος. **Σουδάν**, 17 και 18 Απριλίου. **Συρία**, 16 Μαρτίου.

ΑΠΟΨΕΙΣ

Victoria Hislop, Βρετανή συγγραφέας και δημοσιογράφος.

Έχει γράψει το βιβλίο «Το νησί», στο οποίο αφηγείται τη ζωή των λεπρών στη Σπιναλόγκα (Κρήτη) :

Μου αρέσει πάρα πολύ ο Καζαντζάκης. Έχω διαβάσει μερικές εξαιρετικές μεταφράσεις των έργων του. Ξέρω ότι δε θα μπορέσω ποτέ να τον διαβάσω στα ελληνικά και να τον καταλάβω απόλυτα.

Εφημερίδα *Ελευθεροτυπία*, 9 Οκτωβρίου 2010

Gilberte Favre, Ελβετίδα συγγραφέας και δημοσιογράφος

Συνάντησα την Ελένη Καζαντζάκη για πρώτη φορά στη Γενεύη, το 1968. Της είχα στείλει την ταξιδιωτική μου διήγηση *Inch'allah* και μου είχε απαντήσει: «Ξυπνήσατε μέσα μου τη φλόγα της Ανατολής, ελάτε γρήγορα!» Και πήγα στο σπίτι της, στη Γενεύη. Από τότε γίναμε φίλες. Ξαναείδα συχνά την Ελένη στο σπίτι της, αλλά και αλλού, στη Λοζάνη, στο Lutry^(*), σε σπίτια κοινών μας φίλων, καθώς και στο Bussigny-près-Lausanne, όπου είχα μετακομίσει μαζί με τον σύζυγό μου Noureddine Zaza, Κούρδο συγγραφέα και πρόην πολιτικό αρχηγό, δίδακτορα παιδαγωγικής του Πανεπιστημίου της Λοζάνης. Η Ελένη τον συμπάθησε από την αρχή και τον συνάντησε πολλές φορές, εκείνον και τον γιο μας τον Chango, που γεννήθηκε το 1973.

Ήμαστε τακτικά σε επαφή, τηλεφωνικά ή δι' αλληλογραφίας, εκείνη στη Γενεύη, εμείς στο καντόνι του Vaud. Ως δημοσιογράφος, έχω αφιερώσει πολυάριθμα άρθρα στην Ελένη και τον Νίκο. Της πρόσφερα όλα μου τα βιβλία, καθώς και την αυτοβιογραφία του Noureddine, *Η ζωή μου σαν Κούρδος*, η οποία της άρεσε πολύ. Το 1982, μου πρόσφερε το Θέατρο Π (Βούδα), με την εξής αφιέρωση: «Στην πολύ αγαπητή μας Gilberte, πιστή φίλη, πολύτιμη σύμμαχο». Το 1983, της αφιέρωσα το βιβλίο μου *Ρέκβιεμ για μια παιδική ηλικία*. Τη θεωρούσα σαν γιαγιά μου και όταν έχασα τον Noureddine, το 1988, μου έδειξε αληθινή στοργή.

Το τελευταίο της γράμμα μου το έστειλε από το Ομάν, τον Ιανουάριο 1989. Την άνοιξη του 1989, την επισκέφτηκα στο Νοσοκομείο της Γενεύης όπου νοσηλευόταν. Η τελευταία φορά που την είδα, στη Γενεύη, μαζί με το γιο μου, συμπίπτει με την απονομή του Πρώτου Βραβείου Noureddine Zaza, στην Έκθεση Βιβλίου της Γενεύης Πρέπει να ήταν 30 Απριλίου 1989. Ήταν πολύ αδύνατη και με το ζόρι στεκόταν όρθια. Αντιμετώπιζε με πολύ δισταγμό την ιδέα να αναχωρήσει στην Ελλάδα για να αναρρώσει εκεί, γιατί ένιωθε «πολύ αδύναμη»... Είχε συνείδηση του γεγονότος ότι δεν ήταν σε θέση να πραγματοποιήσει

ένα αεροπορικό ταξίδι (**). Επειδή είχα προτείνει να την προσέχω μια ημέρα την εβδομάδα, μου είπαν να ξανατηλεφωνήσω την επομένη στις 11 η ώρα. Τηλεφώνησα πράγματι, και μια κυρία μου απάντησε: «Δεν υπάρχει πια κανείς εδώ. Έφυγαν όλοι για την Ελλάδα...» Έχοντας υπόψη μου την κατάσταση της υγείας της Ελένης, έμεινα άναυδη από αυτή τη βιασύνη.

Ύστερα, τηλεφώνησα πολλές φορές στην Ελένη στη διεύθυνσή της στην Αθήνα (***). Έπρεπε κάθε φορά να περάσω από ενδιάμεσα πρόσωπα που δε μιλούσαν γαλλικά. Η επαφή, δυσχερής στην αρχή, έγινε λίγο-λίγο αδύνατη. Και έπειτα, έφθασε η μέρα όπου δε γνώριζε πλέον ποια ήμουν εγώ. Επειδή δεν ήθελα να την ταράξω, της έγραφα γράμματα, στα οποία δεν απάντησε ποτέ. Κάθε φορά που Ελβετοί φίλοι έμεναν στην Αθήνα, τους σημείωνα τον αριθμό τηλεφώνου της Ελένης στη Βούλα και τους ανέθετα να δώσουν μηνύματα, καθώς και κουτιά με σοκολάτες στην Ελένη. Και κάθε φορά, οι φίλοι μου γύριζαν πίσω άπρακτοι. Κανείς δεν απαντούσε στο τηλεφώνημά τους εκ μέρους μου και οι σοκολάτες έμεναν στο ξενοδοχείο. Δεν έχω καταλάβει αυτή τη σιωπή. Δεν έχασα ποτέ την Ελένη.

(*) Ήταν το σπίτι της Anne-Marie Grunder, στη Villette.

(**) Βρισκόμαστε στην κατοικία της, στη Γενεύη. Παρόντες: ο Πάτροκλος και η Μαίρη Σταύρου.

(***) Στο σπίτι της κας Μαίρης Σταύρου, Βούλα (Ελλάδα).

Gilberte Favre-Zaza, Λοζάνη, Δεκέμβριος 2010

Dr Azad Hamad Sharif, καθηγητής της Σχολής Γλωσσών του Πανεπιστημίου Salahaddin, στο Ερμπίλ, Κουρδιστάν (Ιράκ)

Ο Νίκος Καζαντζάκης είναι ένα συγγραφέας με μεγάλο ταλέντο και με έντελώς ιδιαίτερο ύφος. Όλοι όσοι τον διαβάζουν δεν παύουν να εντυπωσιάζονται από το βάθος των ιδεών του. Εμείς, ως Κούρδοι, αγαπάμε απεριόριστα αυτόν τον συγγραφέα.

Suleymaniya, Δεκέμβριος 2010

Farhid Pirhal, συγγραφέας, ποιητής, μεταφραστής, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Salahaddin, στο Ερμπίλ

Ο Νίκος Καζαντζάκης ανήκει στη νεότητά μου. Την εποχή εκείνη, σύγκρινα συχνά το όραμα του Καζαντζάκη με το όραμα του Ντοστογιέφσκι. Τους αγαπούσα και τους δύο. Για μένα, ο Καζαντζάκης αντιπροσωπεύει προπάντων τον Ζορμπά. Θα μείνει στη μνήμη μου και στη μνήμη των φίλων μου Κούρδων και «του λαού μου».

Suleymaniya, Νοέμβριος 2010

Ahmad Mohamad Ismail, συγγραφέας

Σήμερα, ο Καζαντζάκης δεν είναι μόνο ένας Έλληνας συγγραφέας, αλλά είναι Κούρδος και παγκόσμιος. Ασχολείται με όλα τα προβλήματα της ανθρωπότητας. Υπερασπίστηκε τον άνθρωπο ως άνθρωπο. Ήθελε να είναι ωραία η ανθρωπότητα και αυτή η ομορφιά της σκέψης μας συγκινεί όλους.

Στο μυθιστόρημά του *Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά*, υπάρχουν μερικοί Κούρδοι. Αλλά δεν πρόκειται για όλο τον κουρδικό λαό. Πράγματι, το 1919, ο Καζαντζάκης, συνοδευόμενος από τον Ζορμπά, είχε πάει στον Καύκασο για να επαναπατρίσει τους Έλληνες, τους οποίους δολοφονούσαν οι μολοσεβίκοι, με τη βοήθεια ορισμένων Κούρδων. Οι τελευταίοι αυτοί επιδίωκαν εκείνη την εποχή να απελευθερωθούν από την οθωμανική τυραννία. Εξάλλου, ορισμένοι Κούρδοι είχαν συμμαχήσει με τους Τούρκους για την εξόντωση των Αρμενίων. Γνωρίζουμε καλά την ιστορία μας: ο Καζαντζάκης περιγράφει εκείνους τους Κούρδους που πολέμησαν με αυτόν τον τρόπο, χωρίς ωστόσο να εκφέρει αρνητικές κρίσεις για το σύνολο του κουρδικού λαού.

Κιρκούκ, Νοέμβριος 2010

KEIMENA

Αποσπάσματα από το μυθιστόρημα Τόντα-Ράμπα, Η Μόσχα έβγαλε κραυγή, που γράφτηκε απευθείας στα γαλλικά και αναφέρεται στην εμπειρία του από τη Σοβιετική Ένωση

...Είμαι συγγραφέας η τέχνη μου όμως υπακούει σε μια μυστικόπαθη Ιδέα. Κάθε άνθρωπος είναι ένας εφήμερος Γιος που κρατά μέσα τον τον αιώνιο Πατέρα. Σκοπός της Τέχνης είναι να περάσει να βρω και να εκφράσω με ορατό μέσο, πέρα από το Γιο, την αόρατη ουσία του Πατέρα. Αν ο άνθρωπος δε φτάνει παρά να κατανοήσει και να εκφράσει το Γιο, δε δημιουργεί παρά ένα έργο τέχνης επιπόλαιο. Αν δεν εκφράζει παρά αφηρημένες ιδέες μόνο για τον Πατέρα, παύει να

κάνει τέχνη, κάνει μεταφυσική. Η προσπάθεια να συλλάβεις με το Λόγο την αθάνατη ουσία που ζει μέσα μας καταντά μαγεία. Να γιατί η τέχνη είναι επιστήμη γιομάτη μυστήριο, σωστή ιερωργία. Η λέξη τραβάει και αιχμαλωτίζει την αόρατη πνοή, τη δύναμη να ενσωματωθεί και να φανερωθεί στον άνθρωπο. «Σίτκβα», ο Λόγος, το Ρήμα, σημαίνει ταυτόχρονα στα γεωργιανά: καταχτημένος και συνουσιασμένος. Το Ρήμα χρωστά να πάρει, να υποτάξει, να σπείρει την ύλη. Ο Αδάμ γνώρισε τη γυναίκα: όμοια και ο Λόγος πρέπει να γνωρίσει την Ύλη.

...Στη δυτική συνείδηση κυριαρχεί το ατομικό στοιχείο στη συνείδηση του Ανατολίτη, η αίσθηση της βαθιάς ένωσης με ο σύμπαν. Ο Δυτικός λευτερώθηκε από το φοβερό Άπειρο. Ο αφαλισμός λούρος ανάμεσα σ' αυτόν και το Σύμπαν έχει κοπεί. Εξαιτίας της φτώχειας και του εγωισμού, έχει γίνει μια λογική μονάδα, δηλαδή χαράζει τάφους ολόγυρά της κι απομονώνεται. Αντίθετα, ο Ανατολίτης είναι δίπλευρος: ζει και κινείται δεμένος με το Σύμπαν. Ο Πατέρας κυριαρχεί στον Ανατολίτη, ο Γιος στο Δυτικό.

Αποσπάσματα από το μυθιστόρημα Οι αδερφοφάδες-Θέλει, λέει, να 'ναι λεύτερος. Σκοτώστε τον! (εμπνευσμένο από τον ελληνικό εμφύλιο πόλεμο)

Όλη η Γης σήμερα είναι μια Πομπηία, λίγη ώρα πριν από την έκρηξη. Τι χρησιμεύει μια τέτοια Γης με τις άθλιες γυναίκες, με τους άπιστους άντρες, με τις φάμπρικες και τις αρρώστιες; Γιατί να ζούνε όλοι ετούτοι οι έξυπνοι εμπόροι, γιατί να μεγαλώνουν όλα ετούτα τα πολυχαδεμένα παιδιά και να καθίσουν κι αυτά στη θέση που κάθονταν κι οι γονέοι τους, στις ταβέρνες, στα θέατρα, στα καφενεία; Όλη ετούτη η ύλη εμποδίζει το πνεύμα να περάσει. Οι πνεύμα είχαν οι γενεές ετούτες, το ζόδεψαν δημιουργώντας ένα μεγάλο πολιτισμό –ιδέες, ζωγραφιές, μουσική, επιστήμη, πράξη – τώρα ξεθύμαναν: έφτασε η στερνή μορφή του χρέους τους: ν' αφανιστούν. Ας έρθουν οι βάρβαροι ν' ανοίξουν καινούρια κούπη στο πνεύμα. Τα πλήθη που υποφέρουν και πεινούν χιμούν στο στρωμένο τραπέζι, όπου οι αφεντάδες κάθονταν ναρκαζόμενοι, δυσκίνητοι από το βαρύ φαγοπότι. Ιερή στιγμή! Οι αφεντάδες γρικούν ζάφνου τη βουή και στρέφονται να δουν: σ'η αρχή γελούν, σε λίγο χλωμαίνουν, τεντώνουν ανήσυχτοι το λαιμό και διακρίνουν –οι δούλοι τους, οι εργάτες, οι κολίγοι, οι παραμάνες, οι μαγειρίσσες, οι δούλες, κάνουν έφοδο. Ιερή στιγμή! Οι μεγαλύτεροι άθλιοι στη σκέψη, στην τέχνη, στην πράξη, γεννήθηκαν στο ορμητικό τούτο ανηφόρισμα του ανθρώπου. Ένας αγωνιζόμενος ανηφορίζει από την ύλη στα φυτά, από τα φυτά στα ζώα, από τα ζώα στους ανθρώπους και μάχεται για λευτεριά. Σε κάθε κρίσιμη εποχή ο αγωνιζόμενος ετούτος παίρνει νέο πρόσωπο: έχει πρόσωπο, προσωπίο: γιατί πάντα, πίσω απ' όλες τις μάσκες που παίρνει, είναι ο ίδιος: σήμερα το πρόσωπό του είναι ετούτο; Αρχηγός στις αρίφνητες μάζες που κάνουν έφοδο κι ανεβαίνουν. Ετούτη είναι η μεγάλη Κραυγή του καιρού μας.

... Όλο το μυστικό είναι ετούτο: να μπορέσεις να βρεις μιαν ιδέα, να τη θρονιάσεις απάνω από τον εαυτό σου, να βάλεις πια σκοπό σου να ζεις και να πεθάνεις γι' αυτή. Έτσι η πράξη παίρνει ευγένεια κι η ζωή σου ενότητα: κι ο θάνατός σου γίνεται στα μάτια σου αθανασία, γιατί σμίγεις, είσαι βέβαιος, με μιαν πνοή αθάνατη. Μπορείς να ονοματίσεις την ιδέα αυτή Πατρίδα, μπορείς να την ονοματίσεις Θεός ή Ποίηση ή Λευτεριά ή Δικαιοσύνη. Ένα έχει σημασία: να την πιστέψεις και να μπεις στη δούλεψή της. Αυτό δεν είπε ο Σολωμός; «Κλείσει στην ψυχή σου την Ελλάδα –ή ό,τι άλλο- και θα αισθανθείς να λαχταρίζει μέσα σου κάθε είδος μεγαλείου» αυτό το «ό,τι άλλο» που πρόσθεσε δείχνει όσο ο νους του μεγάλου ποιητή μας ξεπερνούσε την εποχή του.

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ-ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Πρώτες εκδηλώσεις

- **Αιθιοπία, Αντίς-Αμπέμπα**, 13 και 14 Απριλίου: πρώτες εκδηλώσεις σ' αυτή τη χώρα, χάρη στον Πρόσβη της Ελλάδος, κ. Μιχαήλ-Ευστράτιο Δαρατζάκη.
- **Κουρδιστάν (Αυτόνομη περιοχή του Ιράκ)**. Από τις 10 έως τις 14 Νοεμβρίου 2010, πραγματοποιήθηκαν στη Suleymaniya σημαντικές εκδηλώσεις.
- **Λιβύη, Τρίπολη**, 16 και 17 Φεβρουαρίου: διαλέξεις του Γεωργίου Στασινάκη, με θέμα το έργο του Νίκου Καζαντζάκη και τις σχέσεις του με τον αραβικό κόσμο, στην Ελληνική Κοινότητα, στα ελληνικά σχολεία και στο Γαλλικό Μορφωτικό Κέντρο.

Σχολεία και Πανεπιστήμια

- **Αίγυπτος, Κάιρο**, 12 Φεβρουαρίου και **Αλεξάνδρεια**, 15 Φεβρουαρίου: με τη στήριξη του αναπληρωτή συντονιστή εκπαίδευσης της Ελληνικής Πρεσβείας και των διευθυντών των σχολείων, ο Γεώργιος Στασινάκης

θα δώσει διαλέξεις στα ελληνικά σχολεία.

- **Βουλγαρία, Φιλιππούπολη, 6 Δεκεμβρίου:** διάλεξη του Γεωργίου Στασινάκη στο Τμήμα Νεοελληνικών του Πανεπιστημίου με τη συμμετοχή των φοιτητών και των μελών του Γενικού Προξενείου της Ελλάδος. Η Ina Kukundzhieva, βοηθός καθηγητή στο προαναφερθέν Τμήμα, ετοιμάζει διδακτορική διατριβή, με θέμα *Οι «μάζες» στις βάλκανικές λογοτεχνίες: Ίβο Αντριτς, Γιρντάν Γιούκωφ και Νίκος Καζαντζάκης*.
- **Γαλλία, Παρίσι, 11 Δεκεμβρίου:** διάλεξη του Γεωργίου Στασινάκη στους Έλληνες μαθητές του Παρισιού και των περιχώρων.
- **Ελλάδα, Θεσσαλονίκη, 26 Νοεμβρίου:** επιτυχημένη διάλεξη της Αγάθης Μαρκάτη, συνεργάτιδας του Πανεπιστημίου Αθηνών και μέλους της ΔΕΦΝΚ, με θέμα *Νίκος Καζαντζάκης: ταξίδι μέσα στην Επανάσταση* (Ρωσία). *Ρόδος, 28 Ιανουαρίου:* Απότιση φόρου τιμής στον Νίκο Καζαντζάκη. Οι μαθητές του 4^{ου} Γυμνασίου θα διαβάσουν αποσπάσματα έργων του Καζαντζάκη και ο Γεώργιος Στασινάκης θα παρουσιάσει το έργο και τη σκέψη του μεγάλου Κρητικού. Η εκδήλωση θα συνοδεύεται με τραγούδια και μουσική.
- **Κίνα, Πεκίνο, Πανεπιστήμιο Διεθνών Σπουδών:** η Στέλλα Μονιάκη, καθηγήτρια νεοελληνικών, θα διδάξει κατά το πρώτο εξάμηνο του 2011 το έργο του Καζαντζάκη. Εξάλλου, ένας από τους φοιτητές της ετοιμάζει διδακτορική διατριβή για τον μεγάλο Κρητικό.
- **Κούβα, Αβάνα, Σχολή Τεχνών και Γραμμάτων, 14 και 16 Δεκεμβρίου:** εισαγωγή στο έργο του Νίκου Καζαντζάκη και προβολή των κινηματογραφικών ταινιών *Ζορμπάς ο Έλληνας* και *Εκείνος που πρέπει να πεθάνει (Ο Χριστός ξανασταυρώνεται)*. Ακολούθησαν συζητήσεις, με συντονιστή την καθηγήτρια Elinda Miranda Cancela, Πρόεδρο του τοπικού Τμήματος της ΔΕΦΝΚ.
- **Κουρδιστάν (Αυτόνομη περιοχή του Ιράκ):** ο δρ Ismael M'Saeed, καθηγητής στη Σχολή Γλωσσών στο Πανεπιστήμιο Salahaddin του Ερμπίλ, έχει περιλάβει στα μαθήματα παγκόσμιας λογοτεχνίας αποσπάσματα του έργου του μεγάλου Κρητικού.
- **Ουκρανία, Μαριούπολη, Ιούνιος:** διάλεξη του Γεωργίου Στασινάκη στους φοιτητές του Ελληνικού Τμήματος του Πανεπιστημίου. Ευχαριστούμε τον καθηγητή Παύλο Κατίδη για τη βοήθειά του.
- **Πορτογαλία, Πανεπιστήμιο Λισαβόνας:** ο καθηγητής José Antonio Costa Ideias, μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής και Πρόεδρος του τοπικού Τμήματος της ΔΕΦΝΚ, διδάσκει το έργο του Νίκου Καζαντζάκη κατά το πρώτο εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2010/2011.
- **Ρουμανία, Βραϊλα, 6 Δεκεμβρίου:** Ο Χαράλαμπος Καραβίας, Πρόεδρος της Ελληνικής Κοινότητας αυτής της πόλης, όπου γεννήθηκε ο Παναΐτ Ισράτι, μας πληροφόρησε ότι ένα δημοτικό σχολείο πήρε το όνομα του Νίκου Καζαντζάκη.
- **Ρωσία, Μόσχα, 30 Νοεμβρίου, Πανεπιστήμιο Λομονόσοφ:** ανάλυση του καθηγητή Μιχάλη Πάτση στους φοιτητές του τέταρτου έτους Νεοελληνικών Σπουδών του βιβλίου του Νίκου Καζαντζάκη *Ιστορία της Ρωσικής Λογοτεχνίας*.

Τελευταία γεγονότα

- **Αυστραλία, Βραζιλία, Γερμανία, Ελβετία, Ελλάδα, Ισπανία, Καζαχστάν, Μεξικό, Νορβηγία, Ρωσία, Σουηδία:** Όλες οι εκδηλώσεις που αναφέρθηκαν στο προηγούμενο τεύχος του *Synthesis* προκάλεσαν μεγάλο ενδιαφέρον. Συχαίρουμε τους διοργανωτές, τους ομιλητές και τους συμμετέχοντες.
- **Βουλγαρία, Σόφια, 4 Δεκεμβρίου:** συγκινητική απότιση φόρου τιμής στον Gueorgui Koufon, μεταφραστή των έργων του Καζαντζάκη στα βουλγαρικά και ιδρυτή του τοπικού Τμήματος της ΔΕΦΝΚ. Ο γιος του Hristo, μαζί με εκπαιδευτικούς, μίλησαν για τη ζωή του, την αγάπη του για το έργο του μεγάλου Κρητικού και την πιστότητα των μεταφράσεών προς τα πρωτότυπα κείμενα.
- **Κολομβία, Μπογκοτά, 6 Δεκεμβρίου:** Εκδήλωση με θέμα *Αλέξης Ζορμπάς: το λογοτεχνικό έργο και η κινηματογραφική ταινία*. Διάλεξη του καθηγητή Elia Eliades, μέλους της Συντονιστικής Επιτροπής και Προέδρου του τοπικού Τμήματος της ΔΕΦΝΚ και προβολή της κινηματογραφικής ταινίας *Ζορμπάς ο Έλληνας*.
- **Νότια Κορέα, Σεούλ, 2 Οκτωβρίου:** διοργανωμένο από το Τμήμα Νεοελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Hankuk, τον Κορεατο-ελληνικό σύλλογο που ιδρύθηκε πρόσφατα και το τοπικό Τμήμα της ΔΕΦΝΚ, το δεύτερο συνέδριο είχε μεγάλη επιτυχία. Γνωστές προσωπικότητες των γραμμάτων, των τεχνών, ερευνητές και φοιτητές παρουσίασαν πολλές όψεις του έργου του Καζαντζάκη, και ειδικότερα το μυθιστόρημά του *Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά*, την αίσθηση της ελευθερίας, τον Βούδα, τις γυναίκες. Ακολούθησαν προβολή της κινηματογραφικής ταινίας *Ζορμπάς ο Έλληνας* και ελληνικοί χοροί.

Παρέστησαν: ο Πρέσβης της Ελλάδος κ. Πέτρος Αυγερινός, ο Έλληνορθόδοξος Μητροπολίτης Αμβρόσιος, οι καθηγητές νεοελληνικών Yu Jaewon και Αργυρώ Κασσοτάκη-Γατοπούλου, καθώς και πολύ φοιτητές και διανοούμενοι. Τα συγχαρητήριά μας.

Προσεχή γεγονότα

- **Αυστραλία, Σίδνεϊ, 20 Φεβρουαρίου:** διάλεξη του καθηγητή Alfred Vincent, με θέμα *Ο Καζαντζάκης και η χριστιανική παράδοση*. *Brisbane, Ιούνιος:* διάλεξη. *Μελβούρνη, 9 Φεβρουαρίου:* συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Τμήματος για την κατάρτιση του προγράμματος δραστηριοτήτων.
- **Γαλλία, Λυών, 8 Φεβρουαρίου:** διάλεξη του Γεωργίου Στασινάκη στο Ινστιτούτο Θερβάντες, με θέμα *Ο Νίκος Καζαντζάκης και η Ισπανία*.
- **Γερμανία, Μόναχο, Μάρτιος:** Γενική Συνέλευση του Τμήματος.
- **Ελβετία, Γενεύη, 2 Φεβρουαρίου:** η Ελληνική Κοινότητα της Γενεύης, η ΔΕΦΝΚ και *I Philia*, Amitiés helléno-genevoises, θα διοργανώσουν εκδήλωση με θέμα *Ο Νίκος Καζαντζάκης: άγνωστες ή παραγνωρισμένες όψεις*. Ο Γεώργιος Στασινάκης θα εξετάσει το θέμα *Άθεος ή πιστός* και η Rozmi Tzanos Pahlisch, υπεύθυνη δημοσίων σχέσεων στη Philia, θα μιλήσει για την *Αμφισβημία της αντίληψής του για τη γυναίκα*. Αναγνώσεις: η ηθοποιός Anne-Lise Fritsch.
- **Ελλάδα: Βόρειο (Κρήτη), 16 Ιανουαρίου:** “Καζαντζάκης και Κρήτη”. Συνδιοργανωτές: ΔΕΦΝΚ, πολιτιστικοί σύλλογοι και ίδρυμα “Μουσείο Κρητικής Εθνολογίας”. Υπό την αιγίδα του Δήμου Φαιστού. Διαλέξεις: Γεώργιος Στασινάκης, Μανόλης Δραγάκης και Χριστόφορος Βαλιάνης. Προβολή DVD για το Νίκο Καζαντζάκη. Μαρτυρίες. *Φλώρινα, 21 Ιανουαρίου:* διαλέξεις του καθηγητή Δημήτρη Γουινελά και του Γεωργίου Στασινάκη (με το Σύλλογο Φιλολόγων). *Χίος, 26 Ιανουαρίου:* διάλεξη του Γεωργίου Στασινάκη. Συνδιοργανωτές: Φιλοτεχνικός Όμιλος Χίου και ΔΕΦΝΚ, *Αθήνα, 19 Ιανουαρίου:* προσκεκλημένος της Ελβετικής Λέσχης, ο Γεώργιος Στασινάκης θα μιλήσει με θέμα *Το έργο του Νίκου Καζαντζάκη, η σκέψη του και οι σχέσεις του με την Ελβετία*. *Κιλκίς, Μάιος. Θεσσαλονίκη, 5-8 Μαΐου:* το 2011, η ΔΕΦΝΚ θα είναι και πάλι παρούσα στη Διεθνή Έκθεση Βιβλίου.
- **Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, Σικάγο, Φεβρουάριος:** πρώτη εκδήλωση του νέου Τμήματος της ΔΕΦΝΚ, με επικεφαλής τον Ιωάννη Δαλάπα, συγγραφέα και ποιητή.
- **Καναδάς, Οτάβα, Ιανουάριος:** ίδρυση Τμήματος.
- **Κύπρος, Λευκωσία, Μάιος:** διαλέξεις.
- **Λίβανος, Βηρυτός, 18 Μαρτίου:** διάλεξη του Γεωργίου Στασινάκη.
- **Νότιος Αφρική, Γιοχάνεσμπουργκ, 4 και 10 Απριλίου και Κέιπ, 6 και 7 Απριλίου:** συνέδριο, δημόσιες διαλέξεις, ομιλίες στα ελληνικά σχολεία, σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο, το Λύκειο των Ελληνίδων, την Ελληνική Κοινότητα, τους εκπαιδευτικούς και τον Σύλλογο Κρητών.
- **Ουγγαρία, Βουδαπέστη, 8 Μαρτίου:** απότιση φόρου τιμής στον Agrad Papp, μεταφραστή των έργων του Νίκου Καζαντζάκη στα ουγγρικά.
- **Ουκρανία, Μαριούπολη, Ιούνιος:** χάρη στην κα Σοφία Μάλλη, Γενική Πρόξενο Ελλάδος, ο Γεώργιος Στασινάκης θα δώσει διάλεξη στην Ελληνική Κοινότητα.
- **Παλαιστίνη, Ραμάλα, Φεβρουάριος:** εκδήλωση με διοργανώτρια τη Μαρία Βασιλείου, τοπική υπεύθυνη της ΔΕΦΝΚ.
- **Ρουμανία, Βουκουρέστι, 20 Μαΐου και Βραϊλα, 21 Μαΐου:** σημαντικές εκδηλώσεις για τον Καζαντζάκη και τον Ισράτι.
- **Σουδάν, Χαρτούμ, 17 Απριλίου** (Ελληνική Κοινότητα) και *18 Απριλίου* (Γαλλικό Μορφωτικό Κέντρο): διαλέξεις και αναγνώσεις, με θέμα *Ο ταξιδευτής Νίκος Καζαντζάκης*.
- **Συρία, Λαμασκός, 16 Μαρτίου, Ημερίδες Γαλλοφωνίας:** διάλεξη με θέμα *Ο Νίκος Καζαντζάκης και οι νέοι*.

Νέοι αντιπρόσωποι της Εταιρείας

- **Αργεντινή:** Ana de Georgalos, Διευθύντρια του Ελληνικού Ινστιτούτου Πολιτισμού, Πρεσβευτής Ελληνισμού. • **Αζερμπαϊτζάν:** Kenul Salimova, Καθηγήτρια στο Σλάβικο Πανεπιστήμιο. • **Βουλγαρία:** Hristo Koufon, δημοσιογράφος. • **Γερμανία:** Βασίλης Φθενάκης, Καθηγητής Πανεπιστημίου. • **Δανία:** Vincent Gabrielson, Καθηγητής Πανεπιστημίου. • **Η.Π.Α., Νέα Υόρκη:** Νίκος Καστρινάκης, Διευθυντής παραγωγής λογισμικού. • **Κονγκό (Brazzaville):** Patrick Manegabe, έμπορος. • **Ρωσία:** Anastassia Surontseva, φοιτήτρια στο Παιδαγωγικό Πανεπιστήμιο Μόσχας.

Μεταφράσεις

Η σύνταξη των παρακάτω καταλόγων οφείλεται στους καθηγητές Yu Jaewon (Νότια Κορέα) και Gilda Tentorio (Ιταλία).

Στα κορεατικά (Σεούλ)

Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά, μετ. Park Seon-Ki, 1974, Lee Yun-ki, 2008, Kim Jung-Chul, 1994. *Ο τελευταίος πειρασμός*, μετ. Paek Do-ki, 1975, Ahn Jeong-Hyo, 2008. *Αναφορά στον Γκρέκο*, μετ. Ahn Jeong-Hyo, 2008. *Ο Χριστός ξανασταυρώνεται*, μετ. Kim Seong-Young, 1982. *Ο φτωχούλης του Θεού*, μετ. Park Seok-ki, 1982, Kim Seong-Young, 1985, Kang Yeon-Suk, 1989, Kim Jeong-Wu, 1992, Oh Sang-Bin, 2007, Kim Young-Shin, 2008. *Ο Καπετάν Μιχάλης*, μετ. Lee Yun-ki, 2008, Park Seok-ki, 1985. *Οι αδερφοφάδες*, μετ. Ahn Jeong-Hyo, 2008. *Ο βραχόκοπος*, μετ. Lee Yun-ki, 1985, Lee Jong-in, 2008. *Οδυσσέας*, μετ. Ahn Jeong-Hyo, 2008. *Το Συμπόσιο*, μετ. Lee Chong-In, 2008. *Βούδας*, μετ. Shin Jje-Sil, 2008. *Σόδομα και Γόμορρα*, μετ. Song Mu, 2008. *Μέγας Αλέξανδρος*, μετ. Min Seung-Nam, 2008. *Τι είδα στη Ρουσία*, μετ. Oh Suk-Eun, 2008. *Ταξιδεύοντας-Ισπανία*, μετ. Shon Byung-Seon, 2008. *Ταξιδεύοντας-Ιαπωνία, Κίνα*, μετ. Lee Jong-In, 2008. *Ταξιδεύοντας-Αγγλία*, μετ. Lee Jong-In, 2008. *Ταξιδεύοντας-Μορέας*, μετ. Lee Jong-In, 2008. *Ταξιδεύοντας-Ιταλία, Αίγυπτος, Σινά, Ιερουσαλήμ, Κύπρος*, μετ. Son Eun-Kyung, 2008. *Επιστολές του Καζαντζάκη*, μετ. Ahn Jeong-Hyo, 2008.

Στα ιταλικά

• *Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά*, μετ. Olga Ceretti Borsini, A.Martello, Milano 1955, 1965 - Mondadori, Milano 1966, 1971, 1976, 1989. • *Ο Χριστός ξανασταυρώνεται*, μετ. Mario Vitti, Mondadori, Milano 1955, 1965, 1974. • *Ο Καπετάν Μιχάλης*, μετ. Edvige Levi Gunalachi, A.Martello, Milano 1959. • *Κοιμωδία*, μετ. Filippo Maria Pontani, Edizioni del Paniere, Verona 1980. • *Ασκητική*, μετ. Giovanni Bonavia, Città Armoniosa, Reggio Emilia 1982. • *Ο τελευταίος πειρασμός*, μετ. Marisa Aboaf και Bruno Amato, Frassinelli, Milano 1987, 1988 - CDE stampa, Milano 1988, 1989. • *Ο φτωχούλης του Θεού - ανθολογία*, μετ. Costantino Nikas, Istituto di Studi Atellani, Sant'Arpino 1983. • *Ο φτωχούλης του Θεού*, μετ. Francesco Maspero, Mondadori, Milano 1987 και Piemme, Casale Monferrato 1989. • *Αναφορά στον Γκρέκο*, μετ. Giovanni Bonavia, Biblioteca del Vascello, Roma 1994 (επιμέρους μετάφραση, από τα εξής κεφάλαια: "Αναφορά στον Γκρέκο", "Πρόλογος", "Η επιστροφή του Ασώτου", "Ο Ζορμπάς", "Όταν ο σπόρος της «Οδύσσειας» έδενε μέσα μου", "Η Κρητική Ματιά", "Επίλογος").

Θεατρικές διασκευές

Βίος και πολιτεία του Αλέξη Ζορμπά: • Natali Malakhov, Ζορμπάς, Κίεβο, Εθνικό Θέατρο Ουκρανίας "Ivan Franko", Σεπτέμβριος 2010. • Μάνος Μανιάς: Ζορμπά, μάθε μου να χορεύω, Θεατρική Σκηνή Ηρακλείου, Κρήτη, Νοέμβριος 2010. • Αντώνης Διαμαντής, Αλέξης Ζορμπάς, Θεατρική Ομάδα Δήμου Ιεράπετρας, Βοστώνη και Νέα Υόρκη, Δεκέμβριος 2010. *Ασκητική*: Βασίλης Βασιλάκης, Αίγινα, Αύγουστος 2010 και Αθήνα, Νοέμβριος 2010. *Σκοτάδια και φώτα, δυνάμεις της μεσογειακής ζωής. Ο Αλμπέρ Καμύ και ο Νίκος Καζαντζάκης*, από τον Christian Luciani, Théâtre du Crève-Cœur, Γενεύη, 10-13 Μαρτίου 2011.

Κινηματογραφική ταινία

Ο William Farnesi ετοιμάζει μια ποιητική κινηματογραφική ταινία για τον Νίκο Καζαντζάκη, εμπνευσμένη από τη διπλή του πίστη στο Βούδα και το Χριστό. Αναφέρεται επίσης στη Βραζιλία, τη χώρα καταγωγής του. Ο φίλος μας William έχει ανάγκη από την οικονομική σας ενίσχυση. Ευχαριστούμε για την επικοινωνία μαζί του στην ηλεκτρονική διεύθυνση: wiliamfarnesi@gmail.com

Δημοσιεύσεις

Στα αγγλικά: *Journal of Modern Greek Studies*, «Special Issue on Nikos Kazantzakis», supplement to volume 28, αρ. 1, John Hopkins University Press, Βαλτιμόρη, Μάιος 2010. Περιέχει τα πρακτικά του συνεδρίου που διοργανώθηκε στη Νέα Υόρκη στις 3 Μαρτίου 2007, με την ευκαιρία της 50ής επετείου από το θάνατο του Νίκου Καζαντζάκη. Συνεργάζονται οι: Peter Bien, Χρίστος Γαλανόπουλος, Daniel A. Dombrowski, Darren J.N. Middleton, Κυριακή Πετράκου, Αθηνά Βουγιούκα, Κόνσταντ Ταγκοπούλου κ.ά.

Στα ελληνικά: • Νίκου Καζαντζάκη, *Η αρρώστια του αιώνας*. Το φιλοσοφικό αυτό δοκίμιο είχε πρωτοδημοσιευτεί το 1906 με το ψευδώνυμο Κάμμα Νιρβαμή. Δημοσιεύτηκε ξανά στην εφημερίδα του Ηρακλείου Πατρίς, στις 25 Οκτωβρίου 2010, με εισαγωγή του δημοσιογράφου

Αλέκου Α. Ανδρικήκη. • 50ή επέτειος από το θάνατο του Νίκου Καζαντζάκη, πρακτικά των συνεδρίων που διοργανώθηκαν: α) από την Ακαδημία Αθηνών, στις 27 Νοεμβρίου 2007, με τις συνεργασίες των Ιάκωβου Καμπανέλλη, Κωνσταντίνου Δεσποτόπουλου, Ευάγγελου Μουτσόπουλου, Ερατοσθένη Καψωμένου, Κατερίνας Αγγελάκη-Ρουκ, Κώστα Γεωργουσόπουλου κ.ά., έκδοση Ακαδημία Αθηνών, Αθήνα 2010 και β) από το Πανεπιστήμιο Κρήτης, 18-21 Μαΐου 2007, με τις συνεργασίες των Δημήτρη Τζόβα, Μιχάλη Πασχάλη, Σταμάτη Φιλιππίδη κ.ά., Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, Ηράκλειο 2010. • Παύλος Τζεριμάς, *Ο «πολιτικός» Νίκος Καζαντζάκης, Αυτός ο άγνωστος διάσημος*, εκδ. Σιδέρης, Αθήνα 2010.

ΜΟΥΣΕΙΑ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ

Ιστορικό Μουσείο Κρήτης, Ηράκλειο

Ιδρύθηκε το 1953 από την «Εταιρεία Κρητικών και Ιστορικών Μελετών». Είναι εγκατεστημένο σε ένα νεοκλασικό κτίριο (Οικία Ανδρέα και Μαρίας Καλοκαιρινού), στο οποίο προστέθηκε μία νέα πτέρυγα (οδός Σοφοκλή Βενιζέλου 27). Οι συλλογές του επιτρέπουν στον επισκέπτη να παρακολουθήσει την ιστορία και τον πολιτισμό 17 αιώνων, από τα πρώτα χριστιανικά χρόνια έως τον 20ό αιώνα. Μεταξύ των πολύτιμων εκθεμάτων υπάρχουν δύο πίνακες του Δομίνικου Θεοτοκόπουλου, του περίφημου «Ελ Γκρέκο», μοναδικοί στην Κρήτη. Σε χωριστές αίθουσες εκτίθεται η «Συλλογή Νίκου Καζαντζάκη», η οποία περιλαμβάνει αντικείμενα που κληροδοτήθηκαν στο Μουσείο με τη διαθήκη του, που συντάχθηκε στην Αντίμπ. Υπάρχουν εκεί χειρόγραφα, επιστολές, προσωπικά αντικείμενα, πίνακες, φωτογραφίες, το μετάλλιο του Διεθνούς Βραβείου Ειρήνης (Βιέννη 1956), οι πρώτες εκδόσεις των βιβλίων του και το γραφείο που χρησιμοποιούσε στην Αντίμπ. Οθόνες προβολής επιτρέπουν στον επισκέπτη να κατανοήσει αυτή τη σημαντική προσωπικότητα, ενώ ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα βοηθούν τους μαθητές να προσεγγίσουν το έργο του. Το Μουσείο είναι ανοιχτό: από το Νοέμβριο έως το Μάρτιο, από Δευτέρα έως Σάββατο, 09.00-15.30. Από τον Απρίλιο έως τον Οκτώβριο, από Δευτέρα έως Παρασκευή, 09.00 - 17.00. Τηλ. + 30 2810 288708, ιστοσελίδα στο διαδίκτυο: www.historical-museum.gr

Μουσείο Νίκου Καζαντζάκη, Βαρβάροι-Μυρτιά

Στο προηγούμενο τεύχος του *Synthesis*, παρουσιάσαμε το Μουσείο, το οποίο έχει ανακαινιστεί πρόσφατα. Είναι ανοιχτό: από το Νοέμβριο έως το Φεβρουάριο, μόνο τις Κυριακές, 10.00-15.00. Από το Μάρτιο έως τον Οκτώβριο, καθημερινά, 09.00-17.00. Τηλ. + 30 2810 741689, ιστοσελίδα στο διαδίκτυο: www.kazantzakis-museum.gr

ΔΩΡΕΕΣ

• **Ελληνικό Τμήμα:** Κλεοπάτρα Πρίφτη, Σούλη και Γιώργος Ανεμογιάννης, Νεφέλη Πανσέληνου, Στρατής Πυρουνάκης. • **Τμήματα της Κινσόσα και του Λουμπόπουσι:** Γεώργιος Στασινάκης. Σας ευχαριστούμε για τη γενναιόδωρη χειρονομία σας.

MNHMH

• **Παρίσι.** Πληροφορηθήκαμε με θλίψη μας το θάνατο δύο μελών του Γαλλικού Τμήματος της ΔΕΦΝΚ: της Francine Arnold και της Lise Ruaux. Απευθύνουμε στους οικείους τους τα θερμά μας συλλυπητήρια. • **Ηράκλειο.** Όπως κάθε χρόνο, η τοπική ομάδα της Εταιρείας θα τελήσει στις 19 Φεβρουαρίου 2011 τρισάγιο στον τάφο της Ελένης, που έχει ταφεί κοντά στον αγαπημένο της Νίκο. • **Γενεύη.** Ο Georges Haldas, Ελληνο-ελβετός συγγραφέας και ποιητής, απεβίωσε τον Οκτώβριο 2010. Θυμωστής του έργου του Νίκου Καζαντζάκη, είχε πραγματοποιήσει μαζί με το δημοσιογράφο Jean-Philippe Rapp μια εκπομπή για τη γαλλόφωνη ελβετική τηλεόραση, πάνω στον τάφο του μεγάλου Κρητικού. Είχε υπογράψει και την *Ανοιχτή Επιστολή προς την Ελληνική Πολιτεία*. Απευθύνουμε στους οικείους του τα θερμά μας συλλυπητήρια.

© SYNTHESIS, ενημερωτικό δελτίο. Δημοσιεύεται από τη Συντονιστική Επιτροπή της Διεθνούς Εταιρείας Φίλων Νίκου Καζαντζάκη, τρεις φορές το χρόνο, στα αγγλικά, αραβικά, γαλλικά, ελληνικά (Αθηνά Βουγιούκα, Βούλα), ισπανικά, ιταλικά, πορτογαλικά και ρωσικά. Μακέτα: Michel Comte. Σκίσιμο: Τάκης Καλμούχος. Dépôt légal, αρ. 24, Δεκέμβριος 2010. ISSN 1764-6103. Διευθύντρια έκδοσης: Yvette Renoux-Herbert (Παρίσι). Ταχυδρομική διεύθυνση: B.P. 45, 01633 Saint-Genis-Pouilly Cedex, France. Τιμή: 1 ευρώ. Fax: +4122 782 43 18. E-mail: georges.stassinakis@vtxmail.ch